

11. FÆLLESKONFERENCE Relation og Refleksion ... i Kunst og Terapi

9.-10. november 2018 på Liselund Møde- og Kursussted, Slagelse

Fælleskonferencen er et mødested for alle med interesse for psykodynamisk tænkning. Opmærksomheden på betydningen af relationer er øget de senere år, og i den sammenhæng opstår spørgsmålet om det ubevidstes realitet og manifestationer i tænkning, i kultur og i bred terapeutisk praksis.

Fælleskonferencen kan danne grobund for og fortsat inspiration til, hvordan psykoanalytisk tænkning kan etableres og udbredes i praksis f.eks. på psykoterapeutiske uddannelser, i psykiatrien, PPR, konsulentverdenen, privat praksis, socialområdet, almen praksis og indenfor teologi, kunst og musik.

Den røde tråd på Fælleskonferencen 2018 er forskellige aspekter af sammenhængen mellem Kunst og Terapi f.eks.: Hvilke berøringsflader er der mellem kunst, terapi og relationer? Er terapi kunst – og i givet fald hvordan? Hvordan kan kunsten bruges i terapien? Kan musik bygge bro over modsætninger og skabe relationer og fællesskaber? Og hvordan hænger terapi og litteratur sammen – i skriveprocessen og i læseoplevelsen?

Til at inspirere den psykodynamiske tænkning og praksis og de fælles refleksioner på konferencen vil der være oplæg og workshops både ved repræsentanter for medlemsforeningerne og eksterne oplægsholdere med andre fagligheder. I lighed med tidligere fælleskonferencer vil der desuden være storgrupper, social dreaming samt film med efterfølgende fælles refleksion.

Tid:

Fredag 9. november kl. 9.30 – lørdag 10. november kl. 13.00

Pris:

Konference med overnatning kr. 2400,-
Konference uden overnatning kr. 1900,-

For studerende fra uddannelserne i Fællesforeningen:

Konference med overnatning kr. 1700,-
Konference uden overnatning kr. 1500,-

Der er et begrænset antal værelser til overnatning, så hurtig tilmelding anbefales

Tilmelding:

Senest d. 12. oktober 2018 pr. mail mærket "Fælleskonference" til info@fpap.dk Gør opmærksom på, hvis der ikke ønskes overnatning. For studerende medsendes dokumentation fra uddannelsen

Betaling:

Senest d. 12. oktober 2018 til FPAPs konto i Nordea, reg.nr. 1436 kontonr. 7554190434. Angiv navn og "Fælleskonference"

Bed om elektronisk faktura i tilmeldingen, hvis din arbejdsplads skal betale, er en offentlig virksomhed og ønsker elektronisk faktura. Angiv arbejdspladsens navn, adresse, EAN-nummer og evt. reference.

Yderligere oplysninger: Inge Østergård Hansen, ih@mpsyk.dk

På de følgende sider er der en enkelt sides sammendrag af programmet efterfulgt af det detaljerede program med uddybende beskrivelser til programindholdet.

Sammendrag af program for 11. FÆLLESKONFERENCE
Relation og Refleksion ... i Kunst og Terapi

9.-10. november 2018 på Liselund Møde- og Kursussted, Slagelse

Fredag d. 9. november

- 9.30-10.00   **Ankomst, kaffe og rundstykker**
- 10.00-10.30   **Velkommen** v/ Inge Østergaard Hansen, Formand for FPAP
Præsentation af deltagerne v/ Mette Seier Helms
- 10.30-11.30   **Kunst og psykoterapi**
Ved Bent Rosenbaum, dr. med. Speciallæge i psykiatri, psykoanalytiker
- 11.30-11.45   **Pause**
- 11.45-13.00   **Parallel sessioner**
- (A) Det er ingen kunst – når det bliver kunst?**
Ved Hanne Larsson, cand.psych., specialist og supervisor i psykoterapi og børnepsyk.
- (B) Find kunstneren i værket**
Ved Eva Rowley, aut. psykolog og psykoanalytisk psykoterapeut
- 13.00-14.00   **Frokost**
- 14.00-16.00   **Fælles oplæg og aktivitet – Manden der vil reparere verden med musik**
Ved Henrik Goldschmidt. Musiker, adjungeret professor på Syddansk Universitet
- 16.00-16.30   **Pause**
- 16.30-17.45   **Storgruppe**
Storgruppeleder Peter Ramsing, overlæge, diplomeret gruppeanalytiker
- 18.00-19.30   **Middag**
- 19.30-22.00   **Film: Den skjulte tråd**
Inkl. Efterfølgende refleksion. Introduktion ved Hanne Larsson

Lørdag d. 10. november

- 8.30-9.45   **Social Dreaming**
Under ledelse af Arne Vestergaard, cand. psyk., jungiansk analytiker
- 9.45-10.00   **Pause**
- 10.00-11.15   **Fælles oplæg – ”Isbåd er en skrøbelig lækkeri, der når at smelte, før du bliver artig”. Om narrativ medicin i teori og praksis**
Ved Trisse Gejl, romanforfatter, cand.mag. i Æstetik og Kultur
- 11.15-11.30   **Pause**
- 11.30-12.45   **Storgruppe**
Storgruppeleder Peter Ramsing, overlæge, diplomeret gruppeanalytiker
- 12.45-13.00   **Afrunding i plenum** v/ Inge Østergaard Hansen, Formand for FPAP
- 13.00   **“Løs snak” og sandwich to-go**

Detaljeret Program

Fredag d. 9. november

9.30-10.00   **Ankomst, kaffe og rundstykker**

10.00-10.30   **Velkommen v/ Inge Østergaard Hansen, Formand for FPAP**
Præsentation af deltagerne v/ Mette Seier Helms

10.30-11.30   **Kunst og psykoterapi**
Ved Bent Rosenbaum, dr. med. Speciallæge i psykiatri, psykoanalytiker

Kunst – hvad enten det er musik teater, litteratur, poesi, dans, billedkunst eller arkitektur – og psykoterapi har det tilfælles, at det er stærkt forbundet med fantasiens arbejde. Dette arbejde er også smertefuldt. Således skriver eksempelvis Simon Grotrian: "Jeg føler en stor smerte, før jeg skriver. Smerten skal være der. Den holder sammen på mit liv. Smerten bliver til et digt. Ligesom når en perle bliver skabt omkring et sandkorn i en musling. Det er et irritationsmoment eller en smerte for muslingen, men fejlen omdannes til skønhed. Det, der først er smerte, bliver til kunst."

Smerten i psykisk lidelse er ofte tavs, vanskelig at fange i talens ord, udsigelig, modsigelsesfuld og til dels meningsløs, men samtidig er den relateret til personlig udvikling og erfaring, sociale og kulturelle relationer. Smerten har en således en æstetisk dynamik og dette faktum kan muliggøre etisk-æstetiske transformationer af den psykiske lidelse.

Brug af kunstnerisk skaben i psykoterapien kan etablere et resonans-rum, hvor det udsigelige og traumatiserede repræsentationer langsomt kan finde vej til en symboliseringsproces "without any irritably reaching after facts and meaning" (Keats). Det stiller store krav til psykoterapeutens lytten og kreative evner.

11.30-11.45   **Pause**

11.45-13.00   **Parallel sessioner**

(A) Det er ingen kunst – når det bliver kunst?

Ved Hanne Larsson, cand.psych., specialist og supervisor i psykoterapi og børnepsykologi

En workshop, hvor vi søger vores egen kunstneriske oplevelse i og med psykoterapi

(B) Find kunstneren i værket

Ved Eva Rowley, aut. psykolog og psykoanalytisk psykoterapeut

Workshoppen omhandler narcissisme i kunsten med afsæt i fem moderne amerikanske kunstnere. Med hensyn til analyse af kunsten i narcissisme vil indgå materiale fra en terapi suppleret med en installation.

13.00-14.00   **Frokost**

14.00-16.00   **Fælles oplæg og aktivitet – Manden der vil reparere verden med musik**

Ved Henrik Goldschmidt. Musiker, adjungeret professor på Syddansk Universitet

På baggrund af en klassisk musikeruddannelse og mange år som solooboist i Det Kgl. Kapel står Henrik Goldschmidt i dag som en af vore allermest alsidige musikere.

Han behersker med samme sprudlende musikalitet og instrumentale overskud de klassiske kammermusikværker – f. eks. i samspil med Dahlia String Trio – og klezmermusikken, de enkle sange af f.eks. Carl Nielsen og alt den anden farverige musik, han sammen med Anders Singh er eksponent for i Duo Singh & Goldschmidt. Foruden alt dette har Henrik et brændende pædagogisk engagement, og han har i en årrække stået i spidsen for Goldschmidts Musikakademi, en privat musikskole, der tilbyder gratis sang- og musikundervisning for børn og unge.

16.00-16.30   **Pause**

16.30-17.45 **Storgruppe**

Storgruppeleder Peter Ramsing, overlæge, diplomeret gruppeanalytiker

Storgruppen stammer fra gruppeanalysen, hvor der er tradition for at anvende gruppen som en mulighed for dialog og udveksling for alle konferencens deltagere. Storgruppen danner således rammen for, at deltagerne kan udveksle ideer, associationer og reaktioner på deltagelse i konferencen. Ordet er frit og der er ikke en specifik dagsorden. Diskussionen i storgruppen indeholder både bevidste og ubevidste processer. Den udveksling, der foregår i storgruppen kan analyseres eller forstås på forskellige niveauer: det sociale og samfundsmæssige plan som konferencen er en del af og er indlejret i, på gruppen som deltagerne på konferencen udgør og processer der er aktiveret i den enkelte deltager eller i subgrupper af deltagerne.

18.00-19.30 **Middag**

19.30-22.00 **Film: Den skjulte tråd**

Inkl. Efterfølgende refleksion. Introduktion ved *Hanne Larsson*

"Filmisk mesterværk: Kunstnerisk betagende, sindssygt vellavet og dybt underholdende" Katrine Sommer Boysen, Jyllands-Posten (5 stjerner)

"Vi befinder os i den glamourøse ende af 1950'ernes London, hvor den berømte modeskaber Reynolds Woodcock (Daniel Day-Lewis) og hans søster Cyril (Lesley Manville) er midtpunktet for tidens fashionistaer. De kreerer rober til de kongelige, filmstjerner, arvinger og selskabslivets spidser. Kvinder kommer og går i Woodcocks liv, hvor de giver den erklærede ungtung inspiration og selskab. Lige indtil han møder den unge, viljestærke Alma (Vicky Krieps), som hurtigt bliver hans muse og elskerinde, mens som samtidig griber forstyrrende ind i hans kontrollerede og veltilrettelagte liv."

Lørdag 10. november

8.30-9.45 **Social Dreaming**

Under ledelse af Arne Vestergaard, cand. psyk., jungiansk analytiker

Social dreaming er en socioanalytisk metodik udviklet af Gordon Lawrence i 80'erne. Metoden gør det muligt for en gruppe at få fat i den kulturelle viden og den tænkning der er indlejret i det medlemmerne drømmer. Metoden fokuserer derfor på drømmen og ikke på drømmeren. Metoden kan stimulere en gruppes evne til at undersøge, finde og udtrykke social mening. SD foregår i en særlig setting, (en matrix), for at adskille processen fra gruppedynamisk og klinisk proces.

9.45-10.00 **Pause**

10.00-11.15 **Fælles oplæg – "Isbåd er en skrøbelig lækkeri, der når at smelte, før du bliver artig". Om narrativ medicin i teori og praksis**

*Ved Trisse Gejl, romanforfatter til bl.a. 9 romaner, senest *Ulvekinten* 2016, der blev nomineret til Blixenprisen. Hun er cand.mag. i Æstetik og Kultur og underviser fast på *Skrivekunst* på Syddansk Universitet*

På Syddansk Universitet forskes i øjeblikket på livet løs i narrativ medicin. Kan skønlitteratur, læsning såvel som skrivning, bidrage positivt til behandlingen af fysisk og psykisk syge mennesker? Hvorfor og hvordan? Forskningen i disse workshops sker i samarbejder mellem forskere og f.eks. alkoholbehandling, kræftrehabiliteringen eller andre instanser, der arbejder med psykisk udsatte. Og det vokser. Forfatter og ekstern lektor Trisse Gejl er den gennemgående underviser i skønlitterære skriveworkshops med udsatte og vil dele sine erfaringer og redegøre for de foreløbige resultater med konkrete eksempler.

11.15-11.30 **Pause**

11.30-12.45 **Storgruppe**

Storgruppeleder Peter Ramsing, overlæge, diplomeret gruppeanalytiker

12.45-13.00 **Afrunding i plenum v/ Inge Østergaard Hansen, Formand for FPAP**

13.00 **"Løs snak" og sandwich to-go**